

מסורת הש"ס

6) וקדושו ל' פה... 7) ומילה כו'... 8) ופסחיו קדו... 9) כריתו כו'... 10) ונזילו מי איכא... 11) גי' רמ' ורמי' יוכל... 12) לקדק מפתן דאין חייבת... 13) דלרבי' דלרבי' דלמלא... 14) חייבת דלרבי' דלמלא כיון... 15) דאין מלטרפיהו...

גליון הש"ס

גמ' אבר רבא באי קודיא... קודיא שר' דהימנות דף קח ע"ג:

מוסף רש"י

שהרי תנופה שירי מצוה היא... דלא מעבכא... כפרה ולא עיקר מלוא היא... מלאכת נפיקת שתי מלות... שם עשה... לתנופה שירי מלוא מעלה... עני הכתוב כאלו לא עשה מן המוכרח... שרואה נעויו שאין בו כח לנתק... מעליו עול מלואו ולא מלואה היא... אין נכון לומר כן: לאגורי'... שיתגרה... מל על קונו וימסור עלמו על הדבר:...

לולב הגזול פרק שלישי סוכה

לח

עין משפט
נר מצוה

פד א"מ פ"ו מל' לולב... הללו י' פגם עשין מד... טושי' פ"ח פ"י מרנב... ספק:...

רבינו תנאל

מתני' מי שבא בדרך ואין בידו לולב... שביכנס לביתו נוטלו על שלחנו... אלא מפסיק מעדותו ונטול... איני והתן שכבת בפרק ראשון לא יכנס לאכול ספור לפניה עד שיתפיל, ואם אמר התחילו אין מפסיקין... ושני או איבא שהות ביום כדי לאכול ולתפוד סעודתו ואחר כך תפיל, אינו מפסיק, ואם אין שהות ביום פסקו, ואם אין ברליבא שהות ביום, ואתא רבא ושני שניא אומר, ואמר לא שילן בין מצוה דאורייתא למצוה דרבנן, הלא בהדריא ענינו מפסיקין לקרית שמע ואין מפסיקין לתפלה, הלכך לולב דאדאורייתא מפסיק, תפלה דרבנן לא מפסיק, אלא מתני' היא גופא קשיא, קמי שביכנס לביתו נוטלו על שלחנו, אלא מפסיק, והדר תני לא נטל שחיות יטול בין הערבים, אלא לא מפסיק בשחיות, ומשי רב אשי לאשוי לולב לתפלה, ואמר לחתילה איבעי ליה לאפסיק, ואי לא מפסיק ליעול כל היום, אי הכי קשיא הכא קמי יטול על שלחנו אלא מפסיק, והתם קמי אלא התחילו אין מפסיקין לכתילה, [אן] לא לעולם שהות ביום, הא דאיבא שהות ביום אין מפסיקין ואי ליבא שהות ביום מפסיקין, ומתני' גמי הכי קמי אין שהות ביום טול על שלחנו, אלא מפסיק, ואם יש שהות ביום אינו מפסיק, שאם לא נטל שחיות יטול בין הערבים שכל היום כשר ללולב, (משני) [ולשוין] הא דלולב דאורייתא ותפלה מדרבנן, לא מצית אפרת, מדרבנן מי שבא בדרך אלא מתני' בשאר הימים דמדרבנן היא, דאי סיד ביום טוב ראשון שהוא מן התורה, כדכתיב וקחתם לכם ביום הראשון גי', מי שירי לפניו באורחא, אלא שם (דמדרבנן) בשאר הימים (נינהו) [בשאר הימים דמדרבנן] נינהו, מתני' מי שהיה עבר או אשה או קטן מקרין אותו ובענה אחרת מה שהן אומרים כו', אמר רבא...

שירי מלוא. מלוא שהיא שירי עיקר לעכב כפרה אעפ"כ חשובה היא לעכב את הפורענות: שהרי תנופה שירי מלוא היא. ואינה מעכבת כדמיתא מצורת כהנים ומייתין לה בגמרא דיומא (דף ה.) לתנופה לכפר וכו' תנופה מוכרת והלא אין כפרה אלא כדס' אלא שאם עשה לתנופה שירי מלוא כאלו לא עשה מן המוכרח וכיפר כלומר אעפ"כ יפיר שאין לך להביא קרבן אחר: וכן לולב. מוליך ומביא מעלה ומוריד: ממטי ליה. מוליך: ומיטי. מביא: גירא בעיניה דפענא. הרי זה לך נעויו של שטן שרואה נעויו שאין בו כח לנתק מעליו עול מלואו ולא מלואה היא. אין נכון לומר כן: לאגורי'. שיתגרה בו שטן שהוא זכר הרע וישאנו לתעוה מעל קונו וימסור עלמו על הדבר: **מתני'** יטול על שלחנו. אם שם ולא נטל קודם אכילה נריך להפסיק סעודתו ויטול לולב: **גמ'** אם הסמילו אין מפסיקין. גבי תפלה המנחה תנן לה בזמנת שנת לא ישכ אדם לפני הספר ולא יכנס לא לאכול ולא לדון ואם הסמילו קודם המנחה ומשכה סעודתו והניע זמן המנחה אין מפסיקין אין נריכין להפסיק סעודתו ולהתפלל: הא דאיבא שהות ביום. התם נדאיבא שהות להסתכל אחר שיגמרו סעודתם ומתני' דהכא נדאיבא שהות שמתקן סעודתו עד שתחשך: ומאי קושיא. תפלה אלוכל דאיטריך רב ספרא לשניי ענה דלמלא מרזייהו נדאיבא שהות וגבי לולב מפסיקין דמלאורייתא היא אכל תפלה דרבנן: אלא אי קשיא. דאיטריך רב ספרא לשניי היא גופא קשיא לולב אלוכל רישא דקמי מפסיק וסיפא משמע ימתין אם יראה שהרי יש לו שהות כל היום: דלמלא מלוא לאפסוקי. שמה ישכ ויפסע: אלא אמר ר' ירמיה לטול. כי איטריך רב ספרא לשניי משום קושיא קיימיתא איטריך: **מתני'** מקרין אופו. כך היו נוהגין אחד קורא את ההלל ומזיז את הרבים ואם היה עבד או אשה או קטן הוזיל ואין מחויב בדבר אין מוזיא את המחויב מדי חובתו הלכך עונה אחריו כל מה שהוא אומר: ופסול לו מאירה. שלא למד ואם למד תבא לו מאירה שמונה אהריו הללויה. על כל דבר שהוא אומר והכי קמי לה בזמנת סוטה (דף ז.) כיצד אמרו ישראל שירה ביום כגדול המקרא את ההלל והם עונין אחריו הללויה משה אמר אשירה לה' והם אומרים אשירה לה' משה אמר כי גאה גאה והם אומרים אשירה לה' אלמא דעל כל דבר ודבר קאמר דעונין הללויה: **לכפול**. כל פסוק וסוקו ונהגו כן מפני שיש פרשה שכולה כפולה הודו תלה וסוף יאמר נא שלשה פעמים קראתי יה ענני במרחב יה' לי' יה' לי' טוב לחסות טוב לחסות סבבני סבבני דחה דחיתי ויהי לי לישועה קול רנה וישועה ימין יה' ימין יה' לא אמות ולמות לא נתני פתחו לי שערי זה השער וגו' אכל מאורך ולמטה איני (וכופל) והיינו דלמרינן לקמן (דף טז.) מוסף לכפול מאורך ולמטה: **גמ'** באמת אמרו. כל באמת הלכה היא ואין מולך בדבר: כן **מכרך לאביו**. ברכות המזון משהגיע לחינוך דחייב מדרבנן ובמסכת ברכות פרק מי שמתו (דף כ:) מוקים לה כגון שלא אכל אביו אלא כות או כבידה דהו שיעורא דרבנן דמלאורייתא לא מתייב עד דשבע דכתיב ואלכלת ושבעת וברכת הלכך אחי מדרבנן ומפיק מדרבנן: שאשמו ובניו מברכין לו. דודאי מתמת שלא למד הוא:

ואף הן היו באותו הנס אכל כאלו לא על הנס אמור: **ותיה** זו מאירה. שלא למד ואם למד תבא לו מאירה שמונה אהריו הללויה. על כל דבר שירי מלוא כאלו לא עשה מן המוכרח וכיפר כלומר אעפ"כ יפיר שאין לך להביא קרבן אחר: וכן לולב. מוליך ומביא מעלה ומוריד: ממטי ליה. מוליך: ומיטי. מביא: גירא בעיניה דפענא. הרי זה לך נעויו של שטן שרואה נעויו שאין בו כח לנתק מעליו עול מלואו ולא מלואה היא. אין נכון לומר כן: לאגורי'. שיתגרה בו שטן שהוא זכר הרע וישאנו לתעוה מעל קונו וימסור עלמו על הדבר: **מתני'** יטול על שלחנו. אם שם ולא נטל קודם אכילה נריך להפסיק סעודתו ויטול לולב: **גמ'** אם הסמילו אין מפסיקין. גבי תפלה המנחה תנן לה בזמנת שנת לא ישכ אדם לפני הספר ולא יכנס לא לאכול ולא לדון ואם הסמילו קודם המנחה ומשכה סעודתו והניע זמן המנחה אין מפסיקין אין נריכין להפסיק סעודתו ולהתפלל: הא דאיבא שהות ביום. התם נדאיבא שהות להסתכל אחר שיגמרו סעודתם ומתני' דהכא נדאיבא שהות שמתקן סעודתו עד שתחשך: ומאי קושיא. תפלה אלוכל דאיטריך רב ספרא לשניי ענה דלמלא מרזייהו נדאיבא שהות וגבי לולב מפסיקין דמלאורייתא היא אכל תפלה דרבנן: אלא אי קשיא. דאיטריך רב ספרא לשניי היא גופא קשיא לולב אלוכל רישא דקמי מפסיק וסיפא משמע ימתין אם יראה שהרי יש לו שהות כל היום: דלמלא מלוא לאפסוקי. שמה ישכ ויפסע: אלא אמר ר' ירמיה לטול. כי איטריך רב ספרא לשניי משום קושיא קיימיתא איטריך: **מתני'** מקרין אופו. כך היו נוהגין אחד קורא את ההלל ומזיז את הרבים ואם היה עבד או אשה או קטן הוזיל ואין מחויב בדבר אין מוזיא את המחויב מדי חובתו הלכך עונה אחריו כל מה שהוא אומר: ופסול לו מאירה. שלא למד ואם למד תבא לו מאירה שמונה אהריו הללויה. על כל דבר שהוא אומר והכי קמי לה בזמנת סוטה (דף ז.) כיצד אמרו ישראל שירה ביום כגדול המקרא את ההלל והם עונין אחריו הללויה משה אמר אשירה לה' והם אומרים אשירה לה' משה אמר כי גאה גאה והם אומרים אשירה לה' אלמא דעל כל דבר ודבר קאמר דעונין הללויה: **לכפול**. כל פסוק וסוקו ונהגו כן מפני שיש פרשה שכולה כפולה הודו תלה וסוף יאמר נא שלשה פעמים קראתי יה ענני במרחב יה' לי' יה' לי' טוב לחסות טוב לחסות סבבני סבבני דחה דחיתי ויהי לי לישועה קול רנה וישועה ימין יה' ימין יה' לא אמות ולמות לא נתני פתחו לי שערי זה השער וגו' אכל מאורך ולמטה איני (וכופל) והיינו דלמרינן לקמן (דף טז.) מוסף לכפול מאורך ולמטה: **גמ'** באמת אמרו. כל באמת הלכה היא ואין מולך בדבר: כן **מכרך לאביו**. ברכות המזון משהגיע לחינוך דחייב מדרבנן ובמסכת ברכות פרק מי שמתו (דף כ:) מוקים לה כגון שלא אכל אביו אלא כות או כבידה דהו שיעורא דרבנן דמלאורייתא לא מתייב עד דשבע דכתיב ואלכלת ושבעת וברכת הלכך אחי מדרבנן ומפיק מדרבנן: שאשמו ובניו מברכין לו. דודאי מתמת שלא למד הוא:

ואף הן היו באותו הנס אכל כאלו לא על הנס אמור: **ותיה** זו מאירה. שלא למד ואם למד תבא לו מאירה שמונה אהריו הללויה. על כל דבר שירי מלוא כאלו לא עשה מן המוכרח וכיפר כלומר אעפ"כ יפיר שאין לך להביא קרבן אחר: וכן לולב. מוליך ומביא מעלה ומוריד: ממטי ליה. מוליך: ומיטי. מביא: גירא בעיניה דפענא. הרי זה לך נעויו של שטן שרואה נעויו שאין בו כח לנתק מעליו עול מלואו ולא מלואה היא. אין נכון לומר כן: לאגורי'. שיתגרה בו שטן שהוא זכר הרע וישאנו לתעוה מעל קונו וימסור עלמו על הדבר: **מתני'** יטול על שלחנו. אם שם ולא נטל קודם אכילה נריך להפסיק סעודתו ויטול לולב: **גמ'** אם הסמילו אין מפסיקין. גבי תפלה המנחה תנן לה בזמנת שנת לא ישכ אדם לפני הספר ולא יכנס לא לאכול ולא לדון ואם הסמילו קודם המנחה ומשכה סעודתו והניע זמן המנחה אין מפסיקין אין נריכין להפסיק סעודתו ולהתפלל: הא דאיבא שהות ביום. התם נדאיבא שהות להסתכל אחר שיגמרו סעודתם ומתני' דהכא נדאיבא שהות שמתקן סעודתו עד שתחשך: ומאי קושיא. תפלה אלוכל דאיטריך רב ספרא לשניי ענה דלמלא מרזייהו נדאיבא שהות וגבי לולב מפסיקין דמלאורייתא היא אכל תפלה דרבנן: אלא אי קשיא. דאיטריך רב ספרא לשניי היא גופא קשיא לולב אלוכל רישא דקמי מפסיק וסיפא משמע ימתין אם יראה שהרי יש לו שהות כל היום: דלמלא מלוא לאפסוקי. שמה ישכ ויפסע: אלא אמר ר' ירמיה לטול. כי איטריך רב ספרא לשניי משום קושיא קיימיתא איטריך: **מתני'** מקרין אופו. כך היו נוהגין אחד קורא את ההלל ומזיז את הרבים ואם היה עבד או אשה או קטן הוזיל ואין מחויב בדבר אין מוזיא את המחויב מדי חובתו הלכך עונה אחריו כל מה שהוא אומר: ופסול לו מאירה. שלא למד ואם למד תבא לו מאירה שמונה אהריו הללויה. על כל דבר שהוא אומר והכי קמי לה בזמנת סוטה (דף ז.) כיצד אמרו ישראל שירה ביום כגדול המקרא את ההלל והם עונין אחריו הללויה משה אמר אשירה לה' והם אומרים אשירה לה' משה אמר כי גאה גאה והם אומרים אשירה לה' אלמא דעל כל דבר ודבר קאמר דעונין הללויה: **לכפול**. כל פסוק וסוקו ונהגו כן מפני שיש פרשה שכולה כפולה הודו תלה וסוף יאמר נא שלשה פעמים קראתי יה ענני במרחב יה' לי' יה' לי' טוב לחסות טוב לחסות סבבני סבבני דחה דחיתי ויהי לי לישועה קול רנה וישועה ימין יה' ימין יה' לא אמות ולמות לא נתני פתחו לי שערי זה השער וגו' אכל מאורך ולמטה איני (וכופל) והיינו דלמרינן לקמן (דף טז.) מוסף לכפול מאורך ולמטה: **גמ'** באמת אמרו. כל באמת הלכה היא ואין מולך בדבר: כן **מכרך לאביו**. ברכות המזון משהגיע לחינוך דחייב מדרבנן ובמסכת ברכות פרק מי שמתו (דף כ:) מוקים לה כגון שלא אכל אביו אלא כות או כבידה דהו שיעורא דרבנן דמלאורייתא לא מתייב עד דשבע דכתיב ואלכלת ושבעת וברכת הלכך אחי מדרבנן ומפיק מדרבנן: שאשמו ובניו מברכין לו. דודאי מתמת שלא למד הוא: